

7 ASÍE BET'ÓRÉ?A YUTTHÉ TŁ'ULE TTHÍZÍ GHAĀ BEGHAĀ K'ÚLYAĀ HA

- 1 Naílzé ú, lúe kanjdhen ú, ʔíłdzuzé thįta ú, núneshe chu dechen k'ariłʔih t'ahú losí, benj erit'ís hoté ha horjıʔile Nuhenéné k'eyághe. Naihí nįh hoghedi chu dene sughéna hét súghá hóʔa ha bek'e nįt'á haʔeh.
- 2 Dįghe ʔázı harelyá nuhets'i nįh bebanahgez ʔázı nįh nuhes'i Yutthé Tł'ule Tthızı ts'én. Núdaghe hok'e asie beghá k'uldé ha, eyi chu asie hoté bet'á tsába heghá ha.
- 3 Duhú hots'i chu yunathé harelʔai hét dįłth'i ha Yutthé Tł'ule Tthızı chu Nunavut hots'i, nįh ú, tu ú, t'ech'adıe bazi senįyati ha nuhets'i hayorįla keyághe.
- 4 Nįh danelt'u tsába nuhegghá nįt'á ha Erit'ís Nedhé gháré la hoté chu bet'á nok'anota chu hot'iyé nezu asie hoté ha.
- 5 Asie het'ıl ú, asie neť'i ú, chu nakozelʔih boghedi ha nuhets'i nįh banahgez hots'i dene ha Regional chu tah kóe Nakorełʔih hots'i. (Nats'elzé chu ʔíłdzuze Eghálada Kóe)
- 6 Naihí asie beghá yač't'i nuhets'i hane hile nį beghá Nayati Kóe detı chu beghá tthá huwidel hile nįdé. Káʔeh kólı, Nayati Kóe nakozelʔih bazi nuk'anota hıt'ái ghónı hanj chu K'odhere Nedhé ts'én nuwet'á beghá yáıltı bet'á nuk'anta t'at'sedi sí ha.
- 7 Yutthé Tł'ule Tthızı Erit'ís Nedhé bet'á nuk'anota chu yúnįze hots'i dúwe ha danowıya ni sí selye haʔeh. Erit'ís Nedhé yé etá kúli nįh nanı ha esódi hųlj híle.

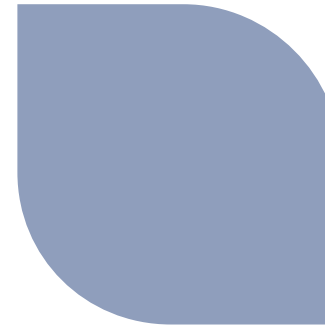
Beghá erįtker horjıʔih húsá? Ałú beghá k'úlya horjıʔih hú?

f @AthabascaDenesulineNorthof60
northof60@adnlc.ca
☎ (306) 953-7287



DU HÚ BEGHAĀ K'ÚLYAĀ

SİNE 2021
Athabasca Denesųliné Yutthé Tł'ule Tthızı Erit'ís Nedhé



“T'ałá nónı dene bet'á horenįle, yuné ts'én nahıdel ha dúwé. Yunathé ts'én dézı. Yunathé ts'én hídel nuhets'i bet'á nuk'anota chu ʔąnedhé kédanuwéni t'á.”
— Martin Broussie
(Tazjn Túe)



Protecting
Nuhenéné



Nįdhá hųwıdel Yutthé Tł'ule Tthızı nuk'anota hha, ʔąnedhe beyatiyé hedarılth'á t'á hewıdel chu bet'á nįt'éth.

2019 k'e K'odhere Nedhé t'a bet'á dayailt'i hanj nuheghá hıltá hayįta nį Yutthé Tł'ule Tthızı hét asie serále hha. Diri dayaitı ni sí beloghe ha já chu hıt'édhé nuheghá Erit'ís Nedhé edų hálá híle.

Hogghá dayaitı beloghe ha nuhegha net'éth nuhets'i dene Erit'ís Nedhé k'e eteraıghıth ha. T'a dziné k'e etegıth ha sí ału t'u hú k'úrılyile, kúli ału bek'e naıdé hha hét nuhets'én yati dįt'al hha.

YUTTHÉ TŁ'ULE TTHÍZÍ ERITŁ'ÍS NEDHE NEDÚWE ʔÁ NET'Í



HHARE BENAKÁNELNÍ

- Eghálahoda kóe gódhé nít'á hha, Níh Hoghedi Kóe húlyé. Bet'á nuk'anota chu t'a asíe nuhets'én hult'á sí boghedi hha. Tah kóe hots'i dene eyer eghádalana hha.
- Elághe yoh cho Nakorel'íh Dené húlye harelyu taghe tah kóe hha eghálana hha héł eyi tah kóe ha elághe eghálahoda kóe dóla ha dene ts'éni hha nakozel'íh chu t'a asíe nakonjdhí sí hoghelni hha.

NUHENÉNÉ

- Nuhets'i 160,000 níh nat'adhi ʔázi harelyu ha Yutthé T'ule Tthízi ts'én.
- Níh Ts'én K'oldé nuhoretker hįtdu asíe k'é nųʔá ha bet'á nųba honíla hadé Nuhenéné k'eyághe.

NAKOZEL'ÍH BAZÍ NUK'ANOTA

- Naílze ú, tabíl túe thįta ú, ʔįdzuze níle ú, dechen chu nųneshe eléthhje ú ha esót'ele Nuhenéné chu Nunavut k'eyághe t'u hú losí. Kólí naihí beloghe ts'én hıt'a nakorel'íh ghóni níh hoghedi ú, dene sudághena ha ú, héł asíe esóne ch'azi hoghedi dé.
- Nuhets'i dene t'aʔy chu t'anett'e ts'én nakorel'íh boghídí ha Nakorel'íh Dené eghálada kóe hots'i.
- T'ahhą asíe bet'á nakozel'íh nuheghą dúwé hajá húto dé, bet'á nakórel'íh naíkí húto, bena nets'én nání ha horeké haʔeh.

TSĄBA NUHETŁ'ANAT'Á

- Kodhere Nedhé tsąba nuhets'én natní ha bet'á Nuk'anota k'anełta ʔá hots'én t'u nuhets'én dúwé nedółde hha.
- Diri níh nuheghą nání haʔeh HÍLE.
- Tsąba "Trust" yé nít'á hailye hoʔą tsąba nuhetł'at'á héł Eritł'ís Nedhé bet'á eghálada ha bek'éhonį héł yunathé dene godhé yet'árełʔá ha.
- T'aʔy tsąba hoghedi ha sí dene héł senįyatti hoʔą.

NÍH NUHETS'I

- 34 nųkaghe níh nuhets'i ha Denéni Néné húlye. Naihí Yutthé T'ule Tthízi chu naihí Nunavut k'eyághe.
- Nųkaghe níh detahálya ʔąłnedhe ú, dene níh t'árát'i chu t'ą k'oldé dagháre.
- Naihí nųkaghe Nunavut k'eyághe Ghotelnene K'odtjneh Dene chu ąła bet'ait'i hha.
- Naihí nųkaghe níh Nunavut bets'i Ghotelnene K'odtjneh Dene (Manitoba) chu eła bet'á hot'i ha.

TU

- Tu bet'aráit'i ha nuha hóʔa níh k'é ú, nųyaghe hots'i ú, des ú, nuhets'i níh Denéni Néné k'eyághe.
- Tu t'at'e sí edų hane híle ú, tu t'anett'e ú, tu héłjne begħą k'uldé Denéni Néné k'e ąłaghe t'ahųʔą ha.

NÍH HOGHEDI TS'I HAREL'AI

- Kúdąné harel'ai k'e delłthi sí Yutthé T'ule Tthízi chu Nunavut k'eyághe, nųni tth'i behél dįłłth'i hha.
- Nųni nuhéł ha t'uhú tech'adie ú, níh chu tu hoghedi ú, asíe nít'á ha dé nųni nuhéł dąńįl'íh ha, eyi héł níh t'ahot'i begħaré ts'edél hołé dé nuhéł ha bonéłt'u Yutthé T'ule Tthízi chu Nunavut héł.

LA HHA NUHA HÓʔA

- La godhé ú, harel'ai héł eghálada ha la ú, eritł'ís hoghedi kóe eghálada ha la ú, tah kóe hots'i dene ha hóʔą haʔeh.
- Denéni Néné húko Nuhenéné k'e t'a bek'e nít'á losí nuni nuwehéł hha sj. Tsąba nuhets'i nuherété tth'i dene héł beseyanítı hha sj.

TSĄBA NÍŤ'Á HHA SÍ

- K'odhere Nedhé ts'i tsąba níť'á sehúde ha, eyer t'óghe dé níh danéłt'u tsąba nįłłth'i ha t'a asíe hįłts'i ha héł la dałłts'i Eritł'ís Nedhé gháre.

EŁA BET'Á HOT'Í

- Naihí níh ełk'edahąla ha, bet'á nuk'anota chu asíe t'a nuhets'én hult'á ha sí, nųni dene dedłiné behél bet'á hot'i ha, Ghotelnene K'odtjneh Dené ú, Hoténa ú, Akaitcho ú, Yutthé T'ule Tthízi Begħąk'ą Dené héł. Hozu eła níh t'árát'i.

